

Satser på lokal rekruttering

Legerekrutteringsprosjektet i Helse Finnmark arbeider for at flere leger blir igjen i fylket etter endt utdanning. Det gjør de gjennom tilskudd og direkte kontakt med lokale kandidater.

Helse Finnmark har slitt med et stort antall ubesatte spesialiststillinger. I 2005 etablerte derfor helseforetaket, (nå Finnmarkssykehuset), Helse Nord RHF og Helse- og omsorgsdepartementet prosjektet «Stol på egne krefter» for å rekruttere leger og stabilisere driften av sykehuset. Finnmarkssykehuset består av klinikkene i Hammerfest og Kirkenes, i tillegg til Klinik for psykisk helsevern og rus, som har tilbud flere steder i fylket.

– Prosjektet er basert på lokal rekruttering, forteller prosjektleder Wenche Kjølås. Hun holder til ved sykehusets klinikk i Kirkenes. Aktuelle kandidater velges ut blant turnusleger og leger i spesialisering som allerede har praksis ved Finnmarkssykehuset. Mange har også allerede lokal forankring i Nord-Norge. Prosjektet henvender seg også særlig til medisinstudenter med bakgrunn fra Finnmark, slik at de kjenner ordningen tidlig og senere kan søke om å bli med.

Satser på full spesialistdekning innen 2020

– Men det viktigste er at kandidaten er faglig dyktig og ønsker spesialisering innenfor et fagområde der vi ser behovet, har gode samarbeidsevner og et oppriktig ønske om å jobbe noen år i Finnmark, presiserer Kjølås. Flere av de som deltar i prosjekter er opprinnelig verken fra Finnmark eller Nord Norge, men har en tilknytning enten i form av relasjoner eller tidligere erfaring med å bo og leve i Finnmark. Målet er at foretaket innen 2020 har full spesialistdekning.

Leger som blir med i prosjektet får et tilskudd på 220 000 kroner per år under utdanning, og de forplikter seg til å bli igjen i fylket i to år etter fullført spesialisering. Det er ikke slik at man kan søke seg til plassene for å sikre seg ekstra midler under og etter utdanning. Formålet med tilskuddet er å dekke merkostnader til for eksempel bolig og reise for kandidatene, siden de uansett må ut av fylket under spesialisering.

– Prosjektet gir også leger i spesialisering mulighet til å hospitere innen flere områder, forteller Kjølås. I tillegg gis det også støtte til hospiterings- og forskningsformål for spesialister, slik at en spesialist kan hospitere andre steder for å unngå faglig isolasjon.

Behovsstyrt rekruttering

Det gis kun stipend til leger som spesialisere seg innenfor områder sykehuset har behov for. Kandidatene vurderes ut fra kriterier som egnethet, faglig styrke, sosiale fer-

Wenche Kjølås håper mange nye spesialister velger Helse-Finnmark. Foto Stein Runar Østigaard

digheter og reell bolyst i fylket. Søkere som allerede har tilknytning til Finnmark prioriteres først om de dekker de andre kravene.

– Det er ingen tvil om at du må være selvstendig siden det er små fagmiljøer, sier Kjølås. Hun forteller at overlegene som allerede er i sykehuset, er aktivt med i rekrutteringen av nye kandidater. De kan selv foreslå aktuelle kandidater, og de deltar også i vurderingen som alle kandidater må gjennom. Overlegene holder også én til én-samtaler med aktuelle turnusleger. Leger i spesialisering som er med i prosjektet er ofte med på rekrutteringssamlinger som gjerne skjer på steder som Universitetssykehuset i Nord-Norge, Tromsø.

Internasjonalt samarbeid

Finnmarkssykehuset er også med i prosjektet «Recruit and Retain», som jobber med rekruttering av helsepersonell i Skottland, Island, Norge, Sverige, Grønland, Canada, Irland og Nord-Irland (www.recruitandretain.eu/no).

I tilknytning til dette ble det i 2012 gjennomført en undersøkelse blant leger, sykepleiere og jordmødre som jobbet i helse-tjenesten i Finnmark og Tromsø, samt mot studenter som studerte for å bli lege, syke-

pleier eller jordmor i samme område. Undersøkelsen viser at det er drøyt tre ganger større sjanse for at en som har tatt deler av sin utdanning ruralt også jobber ruralt, sammenliknet med en som ikke har deler av utdanningen fra et ruralt område. Ruralt defineres grovt sett som et område med rundt 10 000 innbyggere.

Sannsynligheten for å jobbe ruralt øker også dersom man har en rural bakgrunn når man er lege. Arbeidssted er viktig for opplevelsen av faglig isolasjon, og de som jobber i ruralt område har vesentlig økt sannsynlighet for å oppleve faglig isolasjon. Leger oppgir også i større grad enn andre at de opplever sosial isolasjon i rurale områder.

– Arbeidet med å rekruttere gjennom «Stol på egne krefter» fortsetter frem til 2020. Vi har fortsatt ikke god nok dekning innen flere spesialiteter, og styret ved Finnmarkssykehuset har valgt at prosjektet skal fortsette, forteller Kjølås.

For mer informasjon, se: www.finnmarkssykehuset.no/legerekruttering.

Stein Runar Østigaard

Stein.runar.ostigaard@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling